

LR Finansų ministerijos

Audito apskaitos ir nemokumo valdymo departamentui

2018 m. vasario 2 d., Vilnius

Dėl ne pelno subjektų finansinių ir veiklos ataskaitų teikimo

Nacionalinė nevyriausybių organizacijų (NVO) koalicija, koordinuojama [Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos](#) centro teikia pasiūlymus dėl [Viešojo sektoriaus subjektų finansinės atskaitomybės įstatymo](#) bei dėl [LR Asociacijų](#), [LR Viešųjų įstaigų](#) ir [LR Labdaros ir paramos fondų](#) įstatymų projektų.

Esame įsitikinę ir siekiame, jog visos NVO tinkamai vestų buhalterinę apskaitą kaip to reikalauja [Pelno nesiekiančių ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų sudarymo ir pateikimo taisyklės](#), taip pat siekiame, jog visos realiai veikiančios NVO kiekvienais metais teiktų ataskaitas Registrų centrui ir būtinas deklaracijas Valstybinei mokesčių inspekcijai, taip užtikrinant jų pačių tinkamą veiklos vykdymą pagal galiojančius įstatymus ir viso NVO sektoriaus skaidrumą, pradėdant socialinę veiklą vykdančias NVO ar bendruomenines organizacijas ir baigiant įvairiomis sporto federacijomis ar daugiau kaip 30 tūkstančių EUR apyvartą per metus ir/ar ilgalaikio turto turinčias NVO.

Atsižvelgiant į tai, jog Lietuvoje ne pelno siekiančių ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų, kurių registravimą reglamentuoja atskiri įstatymai, yra įvairių, kaip pvz.:

1. Asociacijos
2. Labdaros ir paramos fondai
3. Viešosios įstaigos
4. Politinės partijos
5. Religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai
6. Profesinės sąjungos bei darbdavių organizacijos ir jų susivienijimai
7. Įstatymų nustatyta tvarka steigiamos organizacijos, kuriose narystė yra privaloma tam tikros profesijos atstovams (pvz. Notarų, Advokatų, Antstolių rūmai ir pan.)
8. Susivienijimai, kurių daugiau kaip 1/3 dalyvių yra kiti juridiniai asmenys, nesantys nevyriausybiniomis organizacijomis (pvz. Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos pramonės ir prekybos rūmai, kt.);
9. Sodininkų bendrijos, daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos ir kitokios bendro nekilnojamojo turto valdymo tikslu įsteigtos bendrijos;
10. Šeimynos
11. Kitos

Bei atsižvelgiant į tai, jog 2013 m. gruodžio 19 d. LR Seimas priėmė [LR Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymą](#), kurio 2 straipsnis apibrėžia kas yra nevyriausybinių organizacijų, šiuo atveju – tai asociacijos, labdaros ir paramos fondai bei viešosios įstaigos, kurių valdyme valstybė ar savivaldybės neturi daugiau kaip 1/3 sprendimo teisės, teikiame siūlymus dėl šių 3 teisinių formų veiklos ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos.

Siūlome užtikrinti visoms NVO galimybę teikti veiklos ir finansines ataskaitas kuo paprastesne ir šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis priimtinesne forma, vietoje šiuo metu esamų formų:

1. Finansinių ataskaitų rinkinys
 - 1.1. Balansas
 - 1.2. Veiklos rezultatų ataskaita
 - 1.3. Aiškinamasis raštas
2. Veiklos ataskaita (metinis pranešimas)

Teikti supaprastintą finansinę ataskaitą^{*(siūlymas priede)} be privalomo tvirtinimo buhalterio parašu. Taip pat siūlome nustatyti ribas, nuo kada NVO privalo rengti balansus ir kitas privalomų ataskaitų formas. **Tik supaprastintą ataskaitą Registrų centrui elektroniniu būdu NVO teikia tokiais atvejais, kai:**

1. NVO per praėjusius mokesčius metus neturėjo darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis
2. Bendra finansinių įplaukų ir/ar turto vertė neviršijo 30 tūkstančių EUR

Kitos ataskaitos ar deklaracijos Valstybinei mokesčių inspekcijai teikiamos kai:

1. Organizacija vykde ūkinę komercinę veiklą (Metinė pelno mokesčio deklaracija)
2. Organizacija gavo paramos iš privačių juridinių asmenų (Metinė paramos gavimo ir panaudojimo ataskaita. Arba mėnesinė, jei parama viršija 15 tūkstančių EUR per mėnesį)
3. Organizacija yra PVM mokėtoja (PVM deklaracija)

Visais atvejais pateiktų ataskaitų ir/ar deklaracijų prieinamumas turi būti viešas ir prieinamas neatlygintinai visuomenei per valstybės administruojamas informacines sistemas.

Taip pat teikiame pasiūlymus dėl šiuo metu rengiamų teisės aktų projektų:

1. LR Asociacijų įstatymo projekte siūlome:

- 1.1. Veiklos ataskaitą apjungti su kartu su Aiškinamuoju raštu (10 str. 1, 2)
- 1.2. Atsisakyti prievolės aiškinamajame rašte įtraukti informaciją apie gautą paramą ir jos panaudojimą, kadangi tai yra perteklinė informacija (11 str. 3). Tokia prievolė yra užtikrinama VMI teikiant Metinę (ar mėnesinę) paramos gavimo ir panaudojimo ataskaitą. Tad VMI savo informacinėje sistemoje tokią informaciją viešai gali skelbti.
- 1.3. Atsisakyti prievolės „nurodyti ateinančių finansinių metų veiklos tikslus, uždavinius ir planuojamus atlikti darbus“ (10 str. 4).
- 1.4. Atsisakyti prievolės, jog „metinių finansinių ataskaitų rinkinys taip pat turi būti pasirašytas vyriausiojo buhalterio (buhalterio) arba kito asmens, galinčio tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal LR buhalterinės apskaitos įstatymą“ (10¹ str. 2). Pilnai pakanka, jog už ataskaitos turinį atsako vienasmenis valdymo organas. Be to, ši prievolė apsunkina mažo biudžeto ne pelno vienetus ar tuos, kurie buhalterinės apskaitos paslaugą perka iš išorės įmonių ir/ar asmenų bei tuo atveju, kai buhalterinę apskaitą tvarko asmuo savanoriškais pagrindais, neturintis galios tą daryti pagal LR buhalterinės apskaitos įstatymą.

2. LR Viešųjų įstaigų įstatymo projekte siūlome:

- 2.1. Veiklos ataskaitą apjungti su kartu su Aiškinamuoju raštu (11 str. 1, 2)
- 2.2. Atsisakyti prievolės aiškinamajame rašte įtraukti informaciją apie gautą paramą ir jos panaudojimą, kadangi tai yra perteklinė informacija (11 str. 3). Tokia prievolė yra užtikrinama VMI teikiant Metinę (ar mėnesinę) paramos gavimo ir panaudojimo ataskaitą. Tad VMI savo informacinėje sistemoje tokią informaciją viešai gali skelbti.

- 2.3. Atsisakyti prievolės „nurodyti ateinančių finansinių metų veiklos tikslus, uždavinius ir planuojamus atlikti darbus“ (11 str. 4).
- 2.4. Pakeisti formuluotę iš „*Viešosios įstaigos metinių finansinių ataskaitų auditas turi būti atliekamas, kai tenkinama viena iš šių sąlygų: 1) viešosios įstaigos veikla ne mažiau 50 procentų finansuojama iš valstybės ir (arba) savivaldybės (-ių) biudžeto(-ų)*“ į „*Viešosios įstaigos metinių finansinių ataskaitų auditas turi būti atliekamas, kai tenkinama viena iš šių sąlygų: 1) viešosios įstaigos veikla yra kontroliuojama valstybės ar savivaldybių institucijų ir (arba) įstaigų*“. Kontroliuojama įmonė šiuo atveju apibrėžiama pagal LR vietos savivaldos įstatymo 3 str. 6 dalį bei pagal LR Vertybinių popierių įstatymo 2 str. 17 dalį.
- 2.5. Atsisakyti prievolės, jog „metinių finansinių ataskaitų rinkinys taip pat turi būti pasirašytas vyriausiojo buhalterio (buhalterio) arba kito asmens, galinčio tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal LR buhalterinės apskaitos įstatymą“ (12 str. 1). Pilnai pakanka, jog už ataskaitos turinį atsako vienasmenis valdymo organas. Be to, ši prievolė apsunkina mažo biudžeto ne pelno vienetus ar tuos, kurie buhalterinės apskaitos paslaugą perka iš išorės įmonių ir/ar asmenų bei tuo atveju, kai buhalterinę apskaitą tvarko asmuo savanoriškais pagrindais, neturintis galios tą daryti pagal LR buhalterinės apskaitos įstatymą.

3. LR Labdaros ir paramos įstatymo projekte siūlome:

- 3.1. Veiklos ataskaitą apjungti su kartu su Aiškinamuoju raštu (11 str. 1, 2, 3)
- 3.2. Atsisakyti prievolės aiškinamajame rašte įtraukti informaciją apie gautą paramą ir jos panaudojimą, kadangi tai yra perteklinė informacija (11 str. 3). Tokia prievolė yra užtikrinama VMI teikiant Metinę (ar mėnesinę) paramos gavimo ir panaudojimo ataskaitą. Tad VMI savo informacinėje sistemoje tokią informaciją viešai gali skelbti.
- 3.3. Atsisakyti prievolės „nurodyti ateinančių finansinių metų veiklos tikslus, uždavinius ir planuojamus atlikti darbus“ (11 str. 4)
- 3.4. Atsisakyti prievolės, jog „metinių finansinių ataskaitų rinkinys taip pat turi būti pasirašytas vyriausiojo buhalterio (buhalterio) arba kito asmens, galinčio tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal LR buhalterinės apskaitos įstatymą“ (12 str. 1). Pilnai pakanka, jog už ataskaitos turinį atsako vienasmenis valdymo organas. Be to, ši prievolė apsunkina mažo biudžeto ne pelno vienetus ar tuos, kurie buhalterinės apskaitos paslaugą perka iš išorės įmonių ir/ar asmenų bei tuo atveju, kai buhalterinę apskaitą tvarko asmuo savanoriškais pagrindais, neturintis galios tą daryti pagal LR buhalterinės apskaitos įstatymą.

Nacionalinės NVO koalicijos¹ vardu,



Martinus Žaltauskas, Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centro direktorius

¹ 2014 m. spalio mėn. 16 d. didžiausios Lietuvoje veikiančios skėtinės nevyriausybinių organizacijos (toliau - NVO), vienijančios įvairiose viešosios politikos srityse veikiančias NVO, pasirašė asociacijos sutartį, pagal kurią įsipareigojo veikti kartu stiprinant nevyriausybinių sektorių, plėtojant pilietinę visuomenę bei įgyvendinant Lietuvos Respublikos Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymą. Asociacijos sutartį pasirašė 14 skėtinių įvairiose srityse Lietuvoje veikiančių NVO, kurios vienija per 6.000 nevyriausybinių organizacijų ir kurių veikloje narystės pagrindu dalyvauja daugiau kaip 500 tūkstančių šalies gyventojų. Daugiau informacijos apie koaliciją: <http://www.3sektorius.lt/nisc/nacionaline-nvo-koalicija/koalicijos-nariai/>

***PRIEDAS**

Siūloma visiems ne pelno vienetams (asociacijoms, labdaros ir paramos fondams, viešosioms įstaigoms), kurių metinės finansinės įplaukos (*apyvarta*) neviršija 30 tkst. EUR tris metus iš eilės ir kuriuose yra ne daugiau kaip 2 darbuotojai teikti RC online būdu tik trumpąją finansinę ataskaitą, joje nurodant įplaukas ir išlaidas (kiekvieną punkto atveju pildoma – jei taikoma), bei apskaitą tvarkyti pinigų principu, t.y. įplaukų ir išlaidų žurnaluose apskaityti tik faktiškai gautas ir išleistas pinigines lėšas.

SUPAPRASTINTA METINĖ FINANSINĖ ATASKAITA	Ataskaitinis laikotarpis, EUR	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis, EUR
FINANSINIS LĖŠŲ LIKUTIS IŠ PRAĖJUSIO ATASKAITINIO METŲ LAIKOTARPIO		
LR valstybės ir (ar) savivaldybių konkurso būdu skirto tikslinio finansavimo projektų vykdymui		
Viešųjų pirkimų vykdymo, paslaugų ar prekių pardavimo (ūkinės – komercinės veiklos pajamos)*		
Juridinių ir (ar) fizinių asmenų skirtos paramos**		
Gyventojų skirtos 2% GPM dalies		
Nario mokesčio		
Kitų pajamų šaltinių (pvz. užsienio valstybių parama ir/ar projektinis finansavimas)		
VISO PAJAMŲ PER PRAĖJUSIUS MOKESTINIUS METUS		
Išlaidos darbuotojų darbo užmokesčiui		
Pardavimo savikaina (išlaidos, susijusios su ūkinės – komercinės veiklos pajamomis)		
Kitos išlaidos		
VISO IŠLAIDŲ PER PRAĖJUSIUS MOKESTINIUS METUS		
FINANSINIS LĖŠŲ LIKUTIS ATASKAITINIO METŲ LAIKOTARPIO PABAIGOJE		

*Jei gaunamos įplaukos pagal šį šaltinį – privaloma teikti Metinę pelno mokesčio deklaraciją VMI

**Jei gaunamos įplaukos pagal šį šaltinį – privaloma teikti paramos gavimo ir panaudojimo deklaraciją VMI

SUPAPRASTINTA METINĖ VEIKLOS ATASKAITA	
Organizacijos įkūrimo metai	<i>Įrašyti datą</i>
Organizacijos tikslai, pagrindinės veiklos sritys	<i>Įrašyti tikslą ir veiklos sritis</i>
Dalyviai (steigėjai, dalininkai, nariai), darbuotojų ir savanorių skaičius: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Asociacijos pateikia tik fizinių asmenų skaičių, o jei vienija juridinius asmenis - jų pavadinimus</i> • <i>VšĮ teikia informaciją apie dalininkus, jų įnašų dydį</i> • <i>Labdaros ir paramos fondai pateikia dalyvių pavadinimus (jei jie - juridiniai asmenys), ir/arba fizinių asmenų vardus ir pavardes</i> 	<i>Įrašyti: Dalyvių pavadinimą (skaičių)</i>
	<i>Darbuotojų skaičių (jei yra)</i>
	<i>Savanorių skaičių (jei yra)</i>
Trumpa informacija apie praėjusių metų veiklą, vykdytus projektus	<i>Įrašyti trumpą veiklos apžvalgą</i>
Kita, organizacijos nuožiūra laisva forma teikiama informacija	<i>Teikiama savo nuožiūra</i>

Trumpąją finansinę ir veiklos ataskaitą teikia visi ne pelno subjektai (asociacijos, fondai, viešosios įstaigos), o tie, kurie turėjo daugiau nei du įdarbintus darbuotojus ir kurių metinės finansinės įplaukos (apyvarta) per tris praėjusius metus viršijo 30 tkst. EUR teikia RC balansą, veiklos rezultatų ataskaitą, aiškinamąjį raštą ir metinę veiklos ataskaitą.

Ne pelno subjektas, iš vieno paramos davėjo gavęs paramą, kuri viršija 15 tkst. EUR, privalo teikti mėnesinę paramos gavimo ir panaudojimo ataskaitą Valstybinei mokesčių inspekcijai. Gavus paramą iš vieno ar kelių paramos davėjų, kurių suma neviršija 15 tkst. EUR, teikia metinę paramos gavimo ir panaudojimo ataskaitą.

Šiuo atveju VMI sudaro EXCEL ar kokio kito formato duomenų bazę, kurioje surašo paramos gavėjų pavadinimus ir rėmėjo pavadinimus su paramai skirta suma. Tokia bazė galėtų būti skelbiama VMI tinklalapyje, taip pat, kaip ir 2% GPM.

NACIONALINĖS NVO KOALICIJOS NARIAI



LIETUVOS JAUNIMO
ORGANIZACIJŲ TARYBA



Lietuvos
aplinkosauginių nevyriausybinių
organizacijų koalicija



nvo
vaikams
konfederacija



LNF
LIETUVOS
NEIGALIŲJŲ
FORUMAS



LIETUVOS MOTERŲ
LOBBISTINĖ
ORGANIZACIJA



Nacionalinė
Nevyriausybinių
Vystomojo
Bendradarbiavimo
Organizacijų
Platforma



LVBOS
Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga



ŽTOK
ŽMOGAUS
TEISIŲ
ORGANIZACIJŲ
KOALICIJA



NACIONALINIS SKURDO MAŽINIMO
ORGANIZACIJŲ TINKLAS

PRISIJUNK PRIE SKURDO MAŽINIMO INICIATYVŲ LIETUVOJE



LIETUVOS PACIENTŲ
ORGANIZACIJŲ
ATSTOVŲ TARYBA



LVOA

LIETUVOS VARTOTOJŲ
ORGANIZACIJŲ
ALIJANSAS



LMAKA
Lietuvos meno kūrėjų asociacija



ŠVIETIMO
NVO
TINKLAS



NEVYRIAUSYBINIŲ
ORGANIZACIJŲ
INFORMACIJOS IR
PARAMOS CENTRAS

Labdaros ir paramos fondas "Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras"

☎ tel.: +370 678 13713 ✉ Odminių g. 12, LT-01122 Vilnius 🌐 www.3sektorius.lt ✉ info@nisc.lt
Įmonės kodas 192013926 # a/s LT36 7044 0600 0109 6326, AB SEB bankas, b/k 70440